

Nr 8

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i folkbokföringsförordningen den 28 juni 1946 (nr 469).

Genom en den 4 februari 1955 dagtecknad proposition, nr 69, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till

förordning om ändrad lydelse av 35 § 2 mom. och 63 § folkbokföringsförordningen den 28 juni 1946 (nr 469)

Härigenom förordnas, att 35 § 2 mom. och 63 § folkbokföringsförordningen den 28 juni 1946¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse

35 §.

2 mom. Lika med — — — menighet; samt

4) innehavare av publikt boställe, prästgård eller på lön anslagen jord.

Såsom innehavare av publikt boställe, prästgård eller på lön anslagen jord skall anses den tjänsteinnehavare eller annan, som författningen enligt äger nyttja fastigheten eller tillgodonjuta dess avkastning. Beträffande i ecklesiastik boställsordning avsett löneboställe är vederbörande pastorat att anse som innehavare.

Föreslagen lydelse

35 §.

2 mom. Lika med — — — menighet; samt

4) innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord.

Såsom innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord skall anses den tjänsteinnehavare eller annan, som författningen enligt äger nyttja fastigheten eller tillgodonjuta dess avkastning. Beträffande i ecklesiastik boställsordning avsett löneboställe är vederbörande pastorat att anse som innehavare.

¹ Senaste lydelse av 63 § se 1952:336.

Nuvarande lydelse

63 §.

Anmaning, varom — — — lämpligt vite.

Polisman, som verkställer delgivning av anmaning, äger att därför av den försumlige undfå gottgörelse med fem kronor för varje förrättning.

Rörande indrivning av gottgörelse som här avses är särskilt stadgat.

Föreslagen lydelse

63 §.

Anmaning, varom — — — lämpligt vite.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1955.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för det genom propositionen framlagda förslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att präst, som bebor prästgård, i mantalsskrivningshänseende icke vidare skall anses likställd med ägare av prästgården samt att polisman, som verkställer delgivning av anmaning att lämna uppgift till kyrkobokföring eller mantalsskrivning, icke längre skall äga rätt till särskild gottgörelse för delgivningen.

1. Ändring av 35 § 2 mom. folkbokföringsförordningen

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Sköld, anför följande.

I 35 § 2 mom. folkbokföringsförordningen förekommande stadgande om att innehavare av prästgård skall anses lika med ägare är föranledd av den äldre bestämmelsen i kommunalskattelagen att präst, som bebodde prästgård, skulle utgöra fastighetsskatt för denna. Sedan prästgård blivit undantagen från skatteplikt, bör nyssnämnda stadgande i folkbokföringsförordningen utgå. Jag förordar att 35 § 2 mom. nämnda förordning ändras i överensstämmelse härmed.

2. Fråga om ändring av 63 § folkbokföringsförordningen

Inledning

I en den 3 november 1954 dagtecknad promemoria har assessorn i kamrarrätten S. F. von Otter, vilken av chefen för finansdepartementet, med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 juni 1951, den 30 juni samma år tillkallats med uppdrag att tills vidare såsom sakkunnig inom finansdepartementet biträda med utredning av vissa frågor rörande folkbokföringsväsendet, föreslagit sådan ändring i 63 § folkbokföringsförordningen, att polisman, som verkställer delgivning av anmaning, varom där förmäles, icke vidare skall vara berättigad till särskild gottgörelse härför.

Över promemorian har, efter remiss, yttranden avgivits av *kamrarrätten, statistiska centralbyrån, riksräkenskapsverket, överståthållarämbetet* — efter hörande av direktionen för Stockholms stads uppborrdsväsen, *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* — efter hörande av Göteborgs stads drättselkammare, *länsstyrelsen i Norrbottens län, statspolisintendenten, Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund.*

Gällande bestämmelser m. m.

Folkbokföringsförordningen innehåller bestämmelser om bl. a. allmänhetens anmälnings- och uppgiftsskyldighet rörande sådana förhållanden, som är av betydelse för kyrkobokföring och mantalsskrivning. Underlåtenhet att fullgöra föreskriven anmälnings- eller uppgiftsskyldighet kan i vissa fall straffas med böter högst trehundra kronor (jfr 62 §). I andra fall av underlåtenhet kan den försumlige anmanas att fullgöra sin skyldighet (jfr 63 §) nämligen: då anmälan om barns födelse icke gjorts inom föreskriven tid (16 §); då, i samband med att anmälan om flyttning göres, flyttningsbetyg icke avlämnas eller icke, efter meddelad påminnelse, insändes (21 §); då någon, som uttagit utvandringscertifikat, icke utvandrat samt underlåtit att återlämna utvandringscertifikatet (24 § 4 mom.); då pastor erhåller vetskap om att någon flyttat till eller inom församlingen men flyttningen icke anmälts inom föreskriven tid (27 §); och då mantals- eller arbetsgivareuppgift eller huvudförteckning ej avlämnats inom föreskriven tid eller avlämnad uppgift är ofullständig (44 §).

Anmaning bör enligt 63 §, där omständigheterna ej till annat föranleder, tillställas vederbörande i rekommenderat brev. Då så anses påkallat må dock polismyndighet anlitas för delgivningen. Om anmaningen icke hör sammas, må för skyldighetens utkrävande anlitas biträde av länsstyrelsen, som äger förelägga den försumlige lämpligt vite.

63 § andra och tredje styckena folkbokföringsförordningen har följande lydelse: »Polisman, som verkställer delgivning av anmaning, äger att därför av den försumlige undfå gottgörelse med fem kronor för varje förrättning.

Rörande indrivning av gottgörelse som här avses är särskilt stadgat.»

Av kungörelsen den 15 juni 1944 (nr 441) angående indrivning av polisman m. fl. tillkommande gottgörelse för infordrande av uppgifter m. m. till mantals- och kyrkoskrivning framgår, att gottgörelsen under vissa angivna förutsättningar må uttagas genom utmätning utan föregående dom eller utslag.

Enligt kungörelse den 4 juni 1954 (nr 317) angående redovisning av andel i restavgift m. m., som utgår till vissa polismän, vilken kungörelse trätt i kraft den 1 juli 1954, äger polisman icke längre, såvida han icke jämlikt övergångsbestämmelserna till polislönereglementet är bibehållen vid sin rätt till sportler, behålla den gottgörelse, som tillkommer honom jämlikt 63 § folkbokföringsförordningen. Gottgörelsen skall i stället tillfalla statsverket, därest statsverket bidrager till kostnaden för polismannens avlöning, samt eljest vederbörande polisdistrikt.

Promemorian

I promemorian framhålles att delgivning genom polismyndighets försorg av anmaning enligt 63 § folkbokföringsförordningen numera sker mycket sällan samt att det torde höra till sällsyntheterna att indrivning sker av ersättning för delgivningen. Efter polislönereglerngens genomförande syntes det emellertid få anses vara ett tjänsteåliggande för polisman, som verkställer sådan delgivning, att avkräva vederbörande den stadgade ersättningen samt, om denna ej erlægges, föranstalta om indrivning. Det vore emellertid att befara, att statsverkets kostnader för redovisning och indrivning av ersättningarna komme att överstiga vad som kunde inflyta. Då ersättningen ej heller såsom tidigare hade karaktären av gottgörelse till polismannen för av honom nedlagt arbete, föreslog utredningsmannen den nu ifrågavarande författningsändringen. I anslutning härtill erinrade utredningsmannen om att förslag att stadga bötespåföljd för underlåtenhet att lämna mantalsuppgift m. m. tidigare avisats av riksdagen samt uttalade att det enligt hans mening icke förelåge någon anledning att ersätta stadgandet om gottgörelse till polisman med ett stadgande om bötesstraff.

I promemorian uttalas vidare att, om de föreslagna ändringarna i folkbokföringsförordningen genomfördes, motsvarande ändring borde göras i 57 § kungörelsen den 19 december 1947 (nr 944) angående folkbokföringen i Stockholm och 52 § kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 621) angående folkbokföringen i Göteborg, sådant sistnämnda författningsrum lyder enligt kungörelse den 30 maj 1952 (nr 340). Därjämte borde den här ovan berörda kungörelsen den 15 juni 1944 (nr 441) upphävas.

Yttranden

Utredningsmannens förslag tillstyrkes eller lämnas utan erinran av *samtliga remissmyndigheter*. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* framhåller i sitt yttrande, att i den mån polismännens och exekutorernas sportler indragits till det allmänna, avgiftens karaktär av ersättning för utfört arbete bortföle. I den mån sportlerna icke indragits, kunde dock avgiftens slopande komma att i förekommande fall innebära en inkomstminskning för vederbörande exekutor. Då det emellertid, enligt vad länsstyrelsen inhämtat, ytterst sällan förekomme, att anmaningar delgäves mot sådan avgift, syntes inkomstbortfallet praktiskt taget bli utan betydelse.

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Sköld, anför följande.

Enligt utredningsmannens förslag skall nu gällande bestämmelse om rätt för polisman, som verkställer delgivning av anmaning att lämna vissa uppgifter till kyrkobokföring och mantalsskrivning, att uppbära gottgörelse därför upphävas. Enär ersättningen i fråga har viss karaktär av sportel och sportelsystemet är under avskrivning, får jag förorda att författningsändringen genomföres. Jag finner mig även böra biträda vad utredningsmannen uttalat därom, att anledning saknas att ersätta den nuvarande bestämmelsen med ett stadgande om bötesstraff.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det genom propositionen framlagda lagförslaget och får därför hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 2 mars 1955

På tredje lagutskottets vägnar:
HUGO OSVALD

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Osvald, Lindahl, Grym, Ivar Nilzon, Axel Jansson, Herbert Hermansson, Ebbe Ohlsson och William Ohlsson;

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Andersson i Mölnadal, Johansson i Torp, Nyberg, Levin, fru Boman, herrar Hansson i Skegrie och Berggren.
